

RAZBOIUL RECE

Expresia "razboi rece" apare pentru prima data dupa al doilea razboi mondial si e necesar a-I cunoaste intelesul. Pornind de la contrariul sau, "razboi cald sau fierbinte" (care ar trebui sa fie cel intretinut cu armele, pe campul de lupta), razboiul rece devine cel al nervilor (macinator si el intr-un anumit fel de vieti omenesti), cum a fost si "razboiul de pozitii" (de transee) din primul razboi mondial pe frontul de vest.

Desi nu departe de acest inteles, originea razboiului rece trebuie cautata in ingrijorarea de care au fost cuprinse marile puteri occidentale (S.U.A., Anglia, Franta, Germania Occidentala) fata de cursul politicii din tarile unde s-au instaurat dictaturi totalitare, ca expresie a extinderii sferei de influenta sovietica. Aliatii de pana mai ieri, americanii, englezii si sovieticii, s-au trezit astfel in fata unor adversari de neimpacat. Acestea vor lua chipul razboiului, dar nu cu arma, deoarece aliatii erau legati de tratatele de pace si de conditiile stabilite prin ele, ci folosind cai politice si diplomatice.

Acest soi de razboi ciudat a si fost inaugurat nu printr-o lovitura de tun, ci printr-un discurs care, fiind deschizator de drum al unei noi orientari occidentale, ar putea ramane, daca nu celebru, cel putin foarte cunoscut. Este vorba de discursul rostit de Winston Churchill in 1946 in localitatea Fulton din S.U.A., prin care atragea atentia asupra pericolului in care se aflau democratiile occidentale, pe punctul de a fi inghitite de comunism, si propunea o stransa alianta anglo-americana pentru a le apara. Santajul cu bomba atomica nu putea servi atunci manierei in care "batranul" politician englez vedea rezolvata situatia. Mai ales ca sovieticii dispuneau si ei de aceasta teribila arma.

Politica ofensiva, de amenintari, nefiind recomandata, alternativa aleasa conducea spre defensiva. Astfel, pentru a evita instaurarea unor regimuri "democrat-populare" (comuniste) in Turcia si Grecia si, totodata, pentru a nu pierde influenta in bazinul rasaritean al Mediteranei, S.U.A. acorda un ajutor de 400 de milioane de dolari acestor tari prin asa-numita Doctrina Truman. In acelasi scop, prin Planul Marshall, care a constituit un mare succes economic, politic si diplomatic, in anii 1948-1951 S.U.A. acorda ajutor economic statelor occidentale in vederea refacerii lor. Cat priveste Germania, ajutorul a cuprins partea de vest a Germaniei, dupa ce, ca rezultat al reorganizarii zonelor de ocupatie, s-au format in 1949 cele doua Germanii: Republica Federala Germana si Republica Democrata Germana.

Tot din politica razboiului rece fac parte si blocurile militare ce se formeaza in diferite parti ale lumii sub conducerea S.U.A. La 4 aprilie 1949, ministrii de externe ai S.U.A., Angliei, Canadei, Frantei, Italiei, Belgiei, Olandei, Luxembourgului (Benelux), Danemarcei, Islandei, Portugaliei semneaza la Washington un tratat numit Organizatia Tratatului Atlanticului de Nord (N.A.T.O.). In 1952 adera la N.A.T.O. Turcia si Grecia, in 1955, Republica Federala Germana.

Dupa modelul N.A.T.O., se constituie, in anii urmasori, blocuri militare si in alte zone ale lumii. In septembrie 1951, se incheie la San

Francisco tratatul politico-militar numit ANZUS, intre S.U.A., Anglia, Franta, Australia, Noua Zeelanda, Filipine, Thailanda, Pakistan. In 1955, in Orientul Apropiat se incheie Pactul de la Bagdad, in care intrau Anglia, Turcia, Irak, Iran si Pakistan. In 1959, Irakul se retrage din acest pact, date fiind neintelegerile cu Iranul. De atunci pactul s-a numit CENTO (Organizatia Pactului Central). La inceputul anului 1979, el se desfiinteaza.